

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.361 din 26.10.2018)

Examinînd proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii privind actele normative nr.100/2017, Direcția generală juridică expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, în temeiul prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare, modificarea unor legi, și anume: a) Legea nr.1402/1997 privind sănătatea mentală; b) Legea nr.140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți și c) Legea nr.30/2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației.

3. Conform Notei informative, scopul proiectului de lege constă în întreprinderea măsurilor de asistență și protecție a persoanelor din grupul de risc suicidar, precum și asigurarea protecției speciale a copiilor de impactul negativ al informației și de influența mediului online.

4. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

5. De asemenea, relevăm că Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevede că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația

Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Reiterăm că, astfel de rapoarte nu au fost asigurate de autorii proiectului.

Obiecții de ordin general și tehnico-legislativ

6. În conformitate cu art. 62 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Prin urmare, nu este necesară referința la completare, deoarece modificările includ și completări. Din considerente de ordin tehnico-legislativ, din titlul proiectului și din dispoziția de conținut al Art.I e necesară excluderea cuvintelor „și completarea”, și respectiv „și completările”.

7. De asemenea, cu scop de rigoare redacțională, relevăm că este necesar a se expune corect sursele de publicare a legilor propuse spre modificare, iar denumirea actelor legislative urmează a fi redată în felul următor: „Legea nr.1402/1997 privind sănătatea mentală”.

8. La Art.I, pct.1, la noțiunea „comportament suicidal” sugerăm excluderea cuvintelor „și însuși suicidul” deoarece suicidul nemijlocit este o consecință a comportamentului suicidal și care de asemenea are o noțiune distinctă menționată în prezenta Lege. Astfel, sugerăm următoarea formă pentru noțiunea „*comportament suicidal – comportament care include gânduri sau ideeații suicidale, planificarea și/sau tentativa suicidului*”.

De asemenea la Art.I în conținutul alin.4¹, întru evitarea interpretării și pentru stabilirea atribuțiilor, sugerăm ca autoritatea administrației publice centrale să fie concretizată. Chestiunea respectivă urmează a fi concretizată prin prisma art.9 a Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. Suplimentar, întru respectarea regulilor de tehnică legislativă, propunem după cuvântul „*Autoritățile*” de adăugat cuvântul „*administrației*”, iar la enumerarea alineatelor de înlocuit litera „g)” cu litera „f)”.

9. La Art.II, sugerăm ca noua literă care se propune a fi completată să fie litera „k”, deoarece din structura conținutul art.8 a *Legii nr.140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți* în coroborare cu textul propus de a fi completat, se încadrează în posibilitatea continuării completării articolului respectiv într-o ordine obișnuită. Suplimentar, din considerente tehnico-legislative propunem ca dispoziția de conținut să fie astfel: „*Articolul 8 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2013,*

nr. 167-172, art.534) cu modificările ulterioare, se completează cu lit.k) cu următorul cuprins:” ulterior după text.

10. Pentru rigoarea redactării, respectarea regulilor de tehnică legislativă și întru excluderea ambiguității, la Art.III sugerăm următoarea formă de prezentare:

„Art.III – Articolul 5 din Legea nr. 30/2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2013, nr. 69-74, art.221) cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

la alin.(6) lit.a) după cuvintele „se difuzează numai” se completează cu textul „cu avizul Agenției de Stat pentru Protecția Moralității”, ulterior după text.

Articolul se completează cu alineatele (8¹) și (8²) cu următorul cuprins:

(8¹) Furnizorul de servicii de acces la rețeaua de internet va atenționa beneficiarul despre obligativitatea instituirii aplicațiilor de filtrare și programe de control parental, asupra conținutului informației cu impact negativ asupra copiilor.

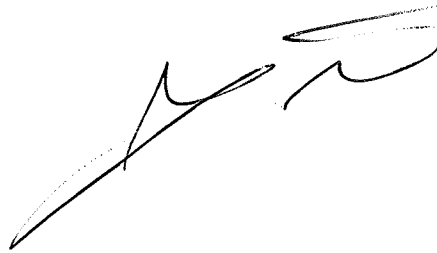
(8²) Părinții (tutorii, curatorii) vor instala aplicații de filtrare a conținutului din rețeaua de internet și programe de control parental în scopul asigurării protecției copiilor de impact negativ al informației”.

11. La stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ urmează a se ține cont că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative este aplicabilă norma imperativă, statuată la art. 56, potrivit căreia „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Astfel, conform normei imperative menționate, dacă data intrării în vigoare a prezentei legi nu va fi menționată, legea va intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În aceeași ordine de idei, menționăm că, în Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010, s-a reținut că: „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.” Astfel, pentru a crea posibilitatea

eficientă ca prevederile modificate să-și producă efectele, sugerăm la Art.IV excluderea alineatului (1).

12. Ca observație generală asupra cuprinsului textului proiectului de lege, semnalăm o serie de încălcări ale regulilor gramaticale. Prin urmare, sugerăm autorilor proiectului revizuirea acestuia prin prisma art.54 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017.

13. Ținându-se cont de observațiile propuse în prezentul aviz, menționăm că respectivul proiect de lege poate servi drept obiect de examinare în ședințele plenare ale Parlamentului.

Ion Creangă
Șef Direcție